

Naročnina \$2.00 na leto. Izhaja dva krat na teden.

CLEVELANDSKA AMERIKA

NEODVIŠEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI.

CLEVELANDSKA AMERIKA
Excellent advertising medium.

ST. 32. NO. 32.

CLEVELAND, O. PETEK 19. APRILA 1912

VOL. V.

Mestne novice.

Zanimanje za politično življenje Slovencev v Clevelandu narašča. Politični klub postaja močan.

SMRT ROJAKA.

Jako lepo število zavednih Slovencev v Clevelandu se je oglasilo v sredo zvečer pri seji političnega kluba. Pri tej seji se je vršil prvi pouk vsem onim, ki postanejo državljani. Dasi pouk ni bil še popoln, in se bo skrbelo, da bodo predavanja bolj poljudna in preprosta, vendar se je že prvi večer precej doseglo. Baš nekaj takega smo pričakovali. Treba nam je poduka, da bomo kdaj vedeli, kadar se nas vpraša Slovinci v Clevelandu se morajo zavedati, da imajo svoje politične pravice katere so do sedaj pustili v nemar, kar pa ne sme dalje biti. Oni, ki se bo pridno udeleževal seji političnega kluba, bo sam sebi koristil in zadovoljen bo z vsem, čemur se bo pričel. Od sedaj naprej se bo poučevalo vsak tork in petek v Knausovi dvorani ob 8 uri zvečer standard čas.

V Collinwoodu je umrl rojak John Zoran, star 42 let. Bolehal je dolgo časa za sušico. Doma je bil iz fare Prečna na Dolenjskem, kjer se zapuša mater in tri sestre. V Ameriko je prišel pred 20 leti. Enkrat med tem časom je obiskal svoj dom, in se zopet vrnil sem, kjer bo počival po dolgem trudu. Tukaj zapuša ženo in eno hčerko. Lep sprevod mu je priredilo dr. Hrvatska Svoboda, N. H. Z. Pokojni je bil ves čas uslužben pri Lake Shore železnici in tudi zavarovan pri kompaniji.

V torek zjutraj je umrl rojak Frank Martinčič, v 24 letu svoje starosti. Pobralla ga je sušica, za katero je bolehal 5 mesecev. Pokojni je doma iz Loža na Notranjskem, kjer zapuša staršev, 5 bratov in tri sestre. Tukaj zapuša žalujčo ženo in enega otroka. V četrtek zjutraj mu je društvo K. Borštarnjev naredilo lep pogreb. Mir njegovi duši.

Starišem Kužnik, gostilničarjem v Newburgu je umrla hčerka Mary, stara 11 mesecev za vrtico.

V mestu, posebno na vzhodni strani mesta, jako razsajajo otroške bolezni. Skoro vsaka hiša ima otroškega bolnika. Posebno hude so škrlatica, ošpice in vrtica. Starišem posebno priporočamo največjo snago pri njih otrocih in takojšno zdravniško pomoč v slučaju, da se pokažejo znamenja enake bolezni. Tekom enotedna je umrlo v Clevelandu 137 otrok za nevarnimi boleznimi.

V nedeljo ima clevelandsko-slovensko občinstvo najboljšo priliko, da zopet enkrat vidi na odru pretresajočo dramo. Slovenski Sokol priredi krasno igro "Mati", katero je spisal naš slovenski pisatelj F. X. Meško, ki je bil mojster za enake stvari. Slovenski Sokol, oziroma igralci so se dobro potrudili, da pokažejo svojo dramatsko umetnost in od občinstva je pričakovati, da pride v najlepšem številu na to igro, ki je objednem tudi zadnja, ki jo priredi Slovenski Sokol v tej sezoni. Vabljeni so vsi ljubitelji slovenske dramatike, da ne prezrejo te prilike in gotovo pridejo. Za najboljšo postrežbo vseh gostov bo skrbnjeno. Začetek točno ob 8. zvečer s. e. v Knausovi dvorani.

Pozor!

Natančno poročilo o katastrofi "Titanica" dobite na drugi strani.

—Ona oseba, ki je poslala nekaj blaga John Fortunatu na Vrhniki, naj se oglasi v našem predstvi. Blago je bilo poslano 14. novembra lanskega leta, in Express kompanija ni mogla dobiti osebe, na katero je poslano.

—Za saloonarjev naznanja, da bo moralo koncem tega leta zapreti najmanj kakih 700 saloonarjev svoje prostore. Volite bodejo v jeseni gotovo odobri novo postavo, ki jo je naredil ustavna konvencija v Columbus, glasom katere pride v mesih samo na vsakih 500 ljudi in saloon. Po novi postavi moral biti tudi vsak državljan, ki bo vodil saloon. Tako kot je sedaj, da je saloon pod imenom državljanja a v resnici je gospodar nedržavljan, nebo več šlo, ker bo državljan blagostrog nadziral saloon in bo v potrebi zahtevala d. krmarjev tudi državljan izkazilo. Slovence, ki hočejo začeti gostilne, svami preveč kakim dejanjem, ker saloonarje bo moralo mnogo zapreti, vedno potече letošnje leto, in bi bila čista zguba, kdor bi želel sedaj saloon. Postava govori, da ni nasprotna saloonom, toda imeti jih hoče malo in ste dobre. Najproje bodejo izbljeni salooni, kjer se vsi odin dan hrup, kričanje, prete, divja godba in kjer je ženska postrežba za baro ali se spolnoma strinjamo s tem, kdor vodi gostilničarje, mora najprej paziti na svojo dostojnost, pa šele nato spolnovanje postavi. O sestvari bomo od časa do časa več poročali, da se bodo vedeli ravnanj naših slovenskih gostilničarjev, katerih šteje nad 100 v Clevelandu.

—Za čela se bo začela v Clevelandu velika vojska protimuham. Vek otrok, ki prinese v grad zavstvenega načelnika, do 1. maja, dobi 20 centov, vsakih sto muh. Pozneje bo plačevalo na 10 centov.

—V nedeljo popoldne ima šola Sokol svojo redno mesečno sejo, kak član je prošnja da se goto udeleži.

—Nasa kartha ima v zahtevni prapranja in odgovore, kse mora znati vsak, ki hoče postati državljan Zjedinenih drž. Vprašanja so tiskani, kakor se v resnici pišejo, tako kakor se izgovarjajo, in velika olajšava rojakov, ki ne znajo dobro čitati angleško. Cena enemu iztislu je 5 centov za izven mesta 7 centov.

—Članarjine Dobrodelne Društva se opozarjajo, da imajo javno sejo v petek, 19. aprila v Knausovi dvorani ob 8. uri.

—Kdovega delo dobiti pri gradnji mta, ki se vrši pod nadzorstvom councilmana 23. yarde, naj se oglasi pri g. Ed. Haserodt, 2141 Norwood Rd. Najmanjša plača \$1.75 na dan.

—V nedeljo, 21. aprila je seja podpredsednika Ciril Metodove družbe. Ker se bo treba pri tej seji posvetovati, kakšna mora da naša podružnica ima zastopnika v starem klubu, prišli konvencije te seje so vabljeni vsi člani, ki udeležijo v največjem številu. Podružnica ima pravico, glavni konvenciji družbeno pomagati in voliti.

Moštvo policije se to poldnevno se za 10 mož, ki so prišli policija.

Prve novice o Titanicu.

Ladija Carpathia z 706 potniki na krovu, je poslala prvo brezžično poročilo, kako se je reševalo potnike iz ponesrečene ladije.

Velikanska panika je zavladala na ladiji, ko je slednja zadela ob iceberg, ki je ladijo skoro na dva kosa presekal. Ko je ladija zadela ob ledeno goro, so bogataši v veliki dvorani lačije plesali.

Highland Light, Mass., 18. aprila ob 3. zjutraj. Brezžično poročilo. Ladja Carpathia je sedaj kakih 180 milj od Highland Light; gost dež pada in morje je precej nemirno. Carpathia plove naprej 13 vozlov na uro. Križarke Zjedinenih držav Chester in Salem jo spremljate. Na krovu je 706 rešilnih potnikov iz Titanica. Ravno predno se je noč naredila v sredo zvečer, je prišla križarka Salem poleg ladije Carpathia in ji ponudil hrano za potnike. Kapitan je odgovoril, da se zahvaljuje, ker ne potrebuje nicesar. Objednem je naznanil: Jaz vem, da ni bilo nobeno drugo življenje mogoče rešiti, kakor one, katere imam jaz na krovu. Truplo Astoria ni na moji ladiji. Njegova žena je pri meni in zelo bolna. Ko je ledena gora zadela v ladijo, je bilo ubitih kakih 200 mornarjev, ki so spali. Takoj po silnem sunku je nastala tema na ladiji za štiri minute, kar je tudi brezžičnemu operatorju preprečilo, da ni mogel takoj klicati na pomoč.

Bulletin, 17. aprila, ob 9. zve. Poročila, koliko potnikov ima Carpathia na krovu, so različna. Nekateri pravijo, da jih ima 706, drugi pa 868. Ko je Titanica zadela ob ledeno goro, se je nesrečna ladija razdrobila na dva kosa, nakar se je potopila skoro z vsem svojim moštvom in skoro vsemi moškimi potniki.

Ledene gore niso videli prej, dokler ni bil Titanica ravno pod njo. Kapitan Smith je takoj ukazal stroje ustaviti, toda bilo je že prepozno. Potniki, kateri so že spali, so bili vrženi iz svojih postelj in mnogo jih je bilo na mestu ubitih. Okno so popadala iz okvirjev in okrasni zidovih so se odtrgali. Natanko se je slišalo, kako silno je voda drvela v spodnje ladijske prostore, ki so se hipoma napolnili po vseh oddelkih. Nato je kapitan naročil brezžičnemu operatorju naj takoj pokliče na pomoč vse ladije v bližini. In komaj je operator začel klicati pomoč z elektrničnimi iskrami, je že voda zalila dinamo.

Potapljačoča ladija se je zakrila v temo. Operator vzame na pomoč akumulatorje, ki so pa bili slabi, in zopet so letele električne iskre naokoli. Vendar komaj sto milj daleč so lahko prišle radi slabega aparata. Ko je kapitan sprevidel, da je Titanica zgubljen, je dal povelje, da se spustijo rešilni čolni v vodo. Mali čolnički so se prekuovali in butali ob velikansko ladijo, in mornarji so imeli silne težave, da so spravili ženske in otroke brez nevarnosti v čolne.

V nedeljo zvečer je bil na ladiji gala večer. Potniki prve

ga razreda, sami milijonarji in bogataši, so plesali, ženske v svojih dekoliranih, večernih oblekah, v katerih so morale pozneje v rešilne čolne. Sunek z ledeno goro je prišel ko je bil ples v živahnem teku. Več plesalcev se je mrtvih zgrudilo na tla ob silnem sunku.

Prvi klič na pomoč je dobila ladija Carpathia, ki je bila namenjena iz New Yorka v Reko. Takoj je odhitela na pomoč. Toda Titanica je šel na dno, predno je prišla Carpathia blizu. Le nekaj razbitih desk je še plavaljo po morju in kazalo, da se je tukaj pripetila strašna nesreča. Mnogo mrtvih trupel plava po vodi med ledom. Mnogo se jih drži ledenih plošč. Zmrznili so, predno je prišla pomoč. Potem je pa prišla Carpathia. Varno in previdno se je vila med silnimi ledenimi gorami, lovila rešilne čolne, katere je premetavalo morje, zdaj tukaj enega, tam zopet drugega, dokler ni polovila vseh 20 čolnov ter potnike srečno spravila na krov. Mnogo žensk v rešilnih čolnih je znorelo, ter so jih morali spraviti v začasno bolnišnico na Carpathiji. Noben drug potnik ni bil rešen, kakor oni, ki so na krovu Carpathije. Ko je ta ladija prišla na mesto nesreče, ni bilo nobene druge ladije blizu, toda Titanica je bil zdelo na dnu morja. Kapitana Smitha so zadnjič videli, oni, ki so se rešili, kako je stal na poveljskem mostu in imel govorilno cev v rokah. Brezžični operator ni zapustil svojega mesta v svoji kabini. Drugi brezžični operator pa se je rešil.

Oni, ki so se rešili, jako hvalijo kapitana Smitha, ki v trenutku velikanske nesreče ni zgubil ravnodušja pač pa takoj začel skrbeti za varnost potnikov. Enako izvrstno so se tudi obnašali njegovi možje. Zalostno, ker je že prvi sunek z ledeno goro ubil dvesto speciš mornarjev.

V New York so prišla imena potnikov tretjega razreda. Rešenih jih je nekaj nad 200. Carpathia je skušala vso noč, da pošlje še več brezžičnih brzojavov, toda radi velike nevihte ni mogla.

Halifax, N. S., 17. aprila. Parnik Mackay Bennett je tukaj ob 2. popoldne odplul, da išče za mrtvimi telesi Titanica. Na krovu je 10 pogrebnikov in en duhoven. Ladija ima na krovu 100 velikih mrtvaških rakev in 100 ton ledu.

New York, 18. aprila. Predno se je kapitan Smith podal v Evropo, da prevzame vodstvo orjaka Titanica, je bil pri obedu družine Willis na Long Islandu. Bil je zelo vesel, ker mu je kompanija poverila vodstvo tako ogromne ladije in

izrazil se je, da je zanj napočila najboljša doba, in da se parnik Titanik nikakor ne more potopiti. Tudi če je en del prebit, drugi deli se še vedno zdržijo nad vodo. Nesreča je pa drugače pokazala.

Washington, 17. aprila. Kapitan McAllister, ki je načelnik inženerskega urada za vojne ladije zvozne mornarice, se je izrazil, kako silen je bil sunek, ki ga je doživela ladija Titanica. Če bi naenkrat ustrelili iz tridesetih topov, ki imajo dvanajst palev široka žrela, in bi vse kroglice zadele ladijo, bi to naredilo istotako škodo kot ledena gora. Kroglice iz takih topov tehtajo več sto funtov. Ledeni gora, ki je zadela ob Titanica je morala pritisniti v ladijo z silo kakih milijon ton.

Predsednik Taft dobiva iz vseh krajev brzojavke, v katerih se izreka sožalje nad strašno zgubo človeških življenj. Eno brzojavko so poslali tudi trije ameriški kardinali in 12 nadškofov, ki so zbrani v Washingtonu. Newyorški župan je dobil od londonskega župana brzojavko, da zbira denar za ponesrečence. Enako je storil tudi newyorški župan.

V Washingtonu so odpovedali vse zabave in ples, katere je hotela gospoda prirediti. V beli hiši vlada velika žalost, ker je Taft zgubil svojega najboljšega prijatelja.

V sredo zvečer so reporterji raznih listov najeli ladijo in se odpeljali nasproti Carpathiji, kakor hitro zvedo kaj o potnikih te ladije, sporočijo po brezžičnem brzojavu svojim listom.

Veščaki, ki kaj vedo o mornarstvu, pravijo, da ledena ladija se je bi tako hitro razbila, kakor se je jeklena. Ledeni ladija drži trdneje kot z jeklom okovana.

Washington, 17. aprila. Bruce Ismay, direktor kompanije, ki je bila lastnica potopljene ladije, je bil tudi na krovu Titanica, pa se je rešil. Sedaj ga bo pa kongres poklical pred sebe, da pove, zakaj je toliko življenj bilo zgubljenih ob strašni nesreči. Povedati bo moral, kako je bilo na Titanicu vse urejeno za varnost potnikov.

Zjedinjene države namreč nameravajo izdati stroge postavbe v korist potnikom, ki potujejo po morju. Poseben odbor kongresa je že začel izdelovati zakonske predloge. Kongres namerava povabiti v Washington tudi vse one, ki so bili rešeni. Povedali bodo, kako je bilo za varnost potnikov preskrbljeno.

Vlada je preiskala, koliko imajo veliki parniki na oceanu rešilnih čolnov. Stevilka kamur dobi svoj uspeh odnoje z večjim oglaševanjem.

Iz delavskih krogov.

Premogarji v okrajih mehkega premoga so sprejeli pogodbo za delo in se vrnejo v jame.

GLASOVANJE.

Indianapolis, Ind., 17. aprila. Kakor poroča unijski urad v tem mestu so premogarji v okrajih mehkega premoga glasovali z veliko večino, da se vrnejo na delo, ker so zadovoljni z onimi pogoji za delo, kakor so jih naredili njih zastopniki pred kratkim časom v Clevelandu. 109709 premogarjev je glasovalo, da se zopet prične z delom in 32.139 premogarjev je bilo za štrajk. Uspeh tega glasovanja bo tako da se bo tekem enega tedna povrnilo 250.000 premogarjev v okrajih mehkega premoga na delo. Pogodba je sedaj veljavna za dve leti in preteče 31. marca 1914. Premogarji so dobili 5, 4, 3 cente več pri toni premoga kakor dosedaj in tudi pri drugem delu je povečana plača.

Glavni uradniki unije sicer niso dvomili, da bodo premogarji glasovali da se vrnejo na delo, vendar so bili začuden, ko je toliko premogarjev glasovalo za štrajk.

Gloucester, Mass., 18. aprila. Turjak je nastala v tovarni Gloucester Works velika rastrelba parnega kotla, pri kateri je bilo dvanajst delavcev ubitih, več jih je dobilo razne poškodbe. Kotel je bil poškodovan, pa ga kompanija ni hotela popraviti.

Napad. Anton Pregl v Trstu je šel po večerji v gostilno. Ker je bilo v lokalu polno ljudi, je prisedel k mizi, kjer sta bila že dva mladeniča. Kmalu so se sprijaznili. Ko je opolnoči gostilničar zapri kremo, so šli trije novi prijatelji še malo na izprehod. Prišli na opensko cesto, sta vrgla mladeniča Pregla, ki se je branil, na tla in sta ga oropala ter zbežala. Pregl je dobil v boju več ran. Šel je takoj naznaniti napad na policijo in je tudi sam pomagal iskati "prijatelje". Zjutraj ob 5. uri so že našli enega — Antona Mešek — v nekem hlevu ter ga aretirali.

Pijanec v morju. Trzaski delavec Anton Alessio je pil cele jutro. Proti 11. uri je prišel k kanalu. Kar mu šine misel v glavo, da bi skočil v morje in je tudi izvršil to misel. Dva mladeniča, ki sta bila sukajna v nekem čolnu, sta ga potegnili v čoln. Toda Alessio s tem ni bil zadovoljen in se je vrnil v drugi čoln. Mladeniča sta ga zopet spravila na suho ter izročila stražniku, ki ga je odpeljal na policijsko ravnateljstvo, od koder so ga poslali v bolnišnico v opazovalnico.

Primeroma najmanj rešilnih čolnov. Jako dobro je opremljen francoski parnik La Provence, ki ima prostora za 1059 potnikov, toda rešilni čolni imajo prostora za 1099 oseb, torej še več kot je treba. Nemška ladija President Lincoln nosi lahko 3600 oseb, rešilni čolni pa imajo prostora za 1100 oseb.

Nadaljna poročila v prihodnji številki.

Oglasi so pol trgovine za trgovca. Trgovec, ki ne oglašuje, teško napreduje. Poglejte velike ameriške trgovine, ki so dobile svoj uspeh odnoje z večjim oglaševanjem.

Dopisi.

V Chicagi priredi mladeniško društvo "Danica" v nedeljo, 28. aprila narodno igro Rokovnjači.

IZ BARBERTONA.

Chicago, Ill., 16. aprila. Cenjeno uredništvo. Naznaniti hočem rojakom nekoliko o igri "Rokovnjači", ki se priredi v nedeljo, 28. aprila in sicer od Slov. Mlad. podp. društva Danica ob 2. uri popoldne v Narodni dvorani, vogal 18. ceste in Centre ave. Marsikateri rojak je že videl to igro, toda bo gotovo zopet prišel. Igra je posneta iz življenja gozdnišarjarjev in njih zaveznikov pod imenom "Rokovnjači". Glavno ulogo ima Nande, ki je po krivem obdolžen tatvine po nekem Brnjaču, nakar je bil poslan na Francosko. Odtam se je vrnil v svojo domovino, kjer je zašel med rokovnjače, katerih glavni je postal. Blaž, stara korenina, prijatelj vinske kapljice pa ovadi Rokovnjače in dobi zato 30 goldinarjev. Rokovnjači ga raditega ubijejo.

Vabimo prav uljudno na to igro, in upamo, da ne bo Slovencev ali Slovencek, ki bi na dan ne bila v Narodni dvorani. Vabimo tudi rojake iz bližnjih mest, ker se prične igra ob 2. popoldne, in pride vsak lahko še pravočasno domov. Po igri je veselica z vsakovrstno zabavo. Srčen pozdrav vsem Slovincem in na veselje svidenje 28. aprila.

Zastopnik. Barberton, Ohio, 18. aprila. Poročati imam žalostno novico, in sicer da je 4. aprila neizprosnoma smrt pobrala iz naše sredine rojaka Anton Šlogarja, 23. marca so ga prepeljali v bolnišnico, kjer je zdihnil 4. aprila svojo blago dušo. Ranjki je bil v najlepši moški dobi, star 32 let, mladenič in soustanovitelj društva sv. Martina št. 44. J. S. K. Jed. Bil je zelo marljiv in delujoč. Doma je bil v vasi Krašnji vrh. V Ameriki zapuša sestro in brata v stari domovini pa sestro. Pogreb se je vršil 6. aprila v tuk. cerkev sv. Avguština, in precejšno število družinskih bratov se je pogreba udeležilo, za kar jim izrekam srčno zahvalo.

Bratom dr. sv. Martina št. 44. J.S.K.J. se naznanja sklep zadnje seje, da se bratje prihodnje seje 12. maja udeležijo obilnem številu, ker je društvo sklenilo prirediti veselico ob priliki 7 letnice razvija zastave in letnice obstanka društva.

Pozdrav vsem rojakom po Ameriki, Clev. Ameriki pa želim dober napredek.
A. Balant, pred.

Oporoka. Iz Gorice poročajo, da je umrl tam vojaški avditor, bivši notar v Ajdovščini I. Koler. V svoji oporoki — mož je zapustil precej premoženja — je Koler izrecno določil, da se mora izvršiti njegov pokop brez vsake ceremonije. Glasom oporoke so ga prepeljali zgodaj zjutraj na pokopališče brez vsakega spremlstva. Tudi žena in sorodniki se niso smeli udeležiti pogreba. Vrhu tega je določil Koler v svoji oporoki, da mora plačati njegova žena, če bi oblekla vsed njegove smrti žalno obleko, 4000 K kazni, kateri denar bi morala izročiti vdova za slovenske šole.

Mr. Louis Vesel, je pooblaščen zastopnik za Gilbert, Minn. in druga sosednja mesta, ter ga rojakom povsod pravočrtno pripravljati.

CLEVELANDSKA AMERIKA.

Zahajanje v torek in petek.

Naročila:
 ZA AMERIKO: \$2.00
 ZA EVROPO: \$3.00
 Za Cleveland po pošti .. \$2.30
 Posamezne številke po 3 centa.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo.

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošiljajo na:
"Clevelandska Amerika"
 6119 St. Clair ave. N. E.
 Cleveland, Ohio.

"Clevelandska Amerika"
 Assured Tuesdays and Fridays
 6119 St. Clair ave. N. E.
 Cleveland, Ohio.

Read by 15,000 Slovenians (Kraeners) in the City of Cleveland and elsewhere.

Advertising rates on request.
 Tel. Cuy. Princeton 189

Entered as second-class under post office at Cleveland, Ohio under the Act of Mar. 3, 1879.

No. 32, Fri. April 19, 1912 Vol V

Podrobno poročilo o najgroznejši nesreči na morju.

Moderni morski velikan, največja ladija na svetu, izrod največje človeške umetnosti, dela in znanja, parnik "Titanic" počiva danes dve milije globoko v morskih skrivnostih tišinah in z njim vredna 2522 ljudij, ki premorejo milijone in milijone, ali pa so družice bogatov. Le malo je bilo siromakov na tej ladiji. To je največja nesreča na Atlantskem, odkar obstoji svet, in nikdar v zgodovini se ni še pripetilo, da bi toliko potnikov na eni ladiji, ki je največja na svetu, se potopilo v brezmejno morskno dno.

Sponosna kot kraljica morja, kateri ni nobena druga jednaka, je odplula ladija "Titanic" pretečeno sredi iz luke v Liverpoolu ter hitela s polno paro proti objubljeni deželi Ameriki. Na krovu je bilo vse veselo, neizmerno bogastvo se je zbralo na ladiji. Zastopniki brezmejnega bogastva, Vanderbilt, Astor, Guggenheim, G. Wiedener, sami ameriški milijonarji so bili na ladiji, in vsak izmed njih je plačal ogromno, svoto \$4350.00 za eno samo vožnjo. Tu so bili lepi vrtovi, krašni parki in nasadi, turške kopalje, cela vrsta lepe opremljenih sob, privlačne stopnice, telovadnica, cerkve, sploh vse, kar ima milijonar v svoji hiši na suhem, ki je dobil na tem parniku. Pošteno moštvo mornarjev, katerih je bilo na parniku 800 moških, je bilo pripravljeno poslušati vsako željo potujočega sveta. Parnik "Titanic" je bil veličanska palača na morju, ki je nosil s seboj vse, kar moč človeški duh za udobnost.

Megla se razprostira na morju, ledene gore plavajo v bližini morskoga orjaka, toda milijonarji v veseli družbi igrajo karte, plešejo v svojih prostorih ali se drugače zabavajo. 400 mož mornarjev mirno počiva po teškem dnevnem delu, 400 jih straži na ladiji. Bilo je dvajset minut, pred enajsturo v nedeljo ponoči, ko strese grozen sunek ladijo "Titanic". Kot bi strela udarila in razbila pol sveta, je odmeval ta sunek po morskem orjaku. Velikanska ledena gora, ki je priplula po Atlantiku daleč sem od severa, visoka 200 čevljev, široka nad 300, je udarila z vso silo v parnik, ki je bil na mah zgubljen. To se je zgodilo na širokem morju 41 stopinj in 16 odstotkov severne širine in 50 stopinj 14 od-

stotkov zapadne dolžine, kakor znači zemljepis. Takoj je začel delovati brezzračni brzovaj na ladiji "Titanic". Toda le za malo časa. Ob četrtni in eno v ponedeljek jutraj ni bilo nobenega glasu več iz silne ladije.

Sestrskse ladije v bližini do 300 milj so takoj sprevidelo, da se je morala zgoditi strašna nesreča. Parniki Parisian, Virginian, Carpathia, Olympic, Baltic in drugi so hiteli s polno paro proti ranjenemu morskemu velikanu.

Ali si lahko predstavljate, kako je 1500 ženskih in moških umrlo v eni sami noči, ko o tonili v ledeno mrzlo vodo lele na širokem morju? Popolnoma zgodba se še sedaj ne more povedati, ker edino sredstvo za brezzračni brzovaj, ki prinaša novice. Ko pridejo ženske na nekaj moški, ki so bili rešeni, na suho, tedaj se boče pripovedovalo, kako je največja ladija na svoji prvi poti utonila dve milije globoko v morje. Bilo je 10.40 v nedeljo je bilo, ko je prišel sunek. "Titanic" se drdral in hotel med ledenimi gorami naprej. Spodaj v kadilnem prostoru je mnogo potnikov igralo karte. John Jakob Astor s svojo mlado nevesto je sedel v svoji privatni kabini. Saloni so bili prenapolnjeni potnikov, ki so prišli od nje, ker jim je bilo mraz.

Potem pa pride polom. Papanje stolov, razbijanje stekla, letve mož in presunljivii kriki žensk so se za trenutek zgučili, ko so padale ogromne množine ledu preko ladije, ločile in uničevale vse pred seboj, trgale jeklene plošče, ki so držale ladijo skupaj. Za trenutek vlada smrtna tišina. Pa samo trenutek. Mornarji hitijo v osredje, da se pripravijo kaj je. Ženske, matere paite s smrtnim zdihoivanjem v kabine, kjer spijo otroci sladko spanje nedolžnih.

Mornarji se postavijo v bojno vrsto. Kot bi trenil je praviljenih vseh osemsto mož mornarjev, da naredijo red, da noskribijo, kar je le mogoče za varnost potnikov. Del mornarjev nažene prestrašene potnike v njih kabine. "Nazaj, nazaj, nazaj, nazaj!" kričijo mornarji.

Neki mož, ki je skoro ponorel od silne razburjenosti, se priplazi v kabino kjer sedi operator brezzičnega brzovaja. "Resk, resk, tresk, svigajo močone iskre iz aparata, ki mečejo elektriko do 500 milj daleč. "Pojdite ven," zakliče operator.

Hitra preiskava je dokazala, da je več sto ton teška gora ledu, katerega pa ni bilo videti, ker je ležal pod morjem, udarila v jeklene okove ladije, in da to pomeni smrt.

"Ženske in otroke v rešilne čolne," glasi se mogočno poveljje kapitana.

Mlada žena se oklene svoje-ga moža. "Midva umrjeva skupaj, dragi!" zdihuje soproga. Toda on jo lahko odrine od sebe. "V čoln stopi," reče, za sebe hom že sam skrbel. Glej, otroci te čakajo doma. Čuj—

Njegov glas je postajal slab. "Pomni, dragica, da ko jaz umrem tu med ledom, da se potopim's spominom na tebe."

Mornarji pridejo in odvedo ženo v rešilni čoln. "Z Bogom, draga!" čuje še žena, potem pa pade v omedlevico.

Na parniku samem je bilo vse razsvetljeno od elektrike. Mogočni reflektorji mečejo svetlobo cele milje daleč, od daleč se svetijo potuhnjeno in smrtonosno veličanske ledene gore, tupatam zablische, kakor bi se hotele norčevati iz človeka, ki ustvari tako orjaskoga velikana, katerega ena sa, ma ledena gorā lahko uniči.

Tu vidite v nekem kotu sobe tretjega razreda moža, ki kleči in molji. Njemu se priključijo drugi, in kmalu jih kleči cele stotine in na glas kličejo Stvarnika, naj jih reši smrti, kateri ne more nihče pobegniti. Malo otroče, staro par mesecev, joka v materinem naročju. "Sssss!" tolaži mati, vsa obupana, divja od bolečine in grozote. Tu pride velik mornar, prime mater in otrola ter jo odpelje v čoln. Njen mož se kot divji zaka-

di za njo! Prepozno. Mati in otrola sta rešena, oče pa mora na dnu v globočino. Tam na drugem koncu zopet stopa žena s tremi majhnimi otroci v čoln. Oče stoji zraven in si polni lase, ker ne more z njimi. "Ata, ata, kje si," kličejo otroci, "ali nas ne slišiš? Pojdi z nami!" Mož se vrže na tla, siromak je ponorel.

Tu naenkraj ugasne del lučel. Tema nastane na zadnjem delu ladije.

"Potaplja se!" kričijo mornarji v rešilnih čolnih. Zopet zgreje nekaj luči. Naenkraj pa je ves prednji del v temi. Prestrašeni mornarji zavrtijo vesla, da odplujejo z rešilnimi čolni daleč proč od mesta pogube. Orjak, merski velikan, se zavrti, zasuje, in vsa krasota ladije, ki je veljala deset milijonov dolarjev, 1500 človeških življenj, se pogrezne v dno. Le majhni valčki nad potopljenim velikanom se mirno igrajo in ne vedo, kaj so baš sprejeli med sebe. Vsi potniki, ki so bili na ladiji, so imeli sicer rešilne pasove, ki pa niso nikogar otele smrti. Zajedno s pasovi so odšli ljudje v globočino, da človeško truplo ne more globočje pasti.

Tam spodaj bodoje ostali, dokler se jih ne polotijo ozronne ribe, ki jih ogledajo lo kostij. Na severu, na jugu, in zahodu, na vzhodu, nikjer ničesar drugega kot vodovje in lotlja rešilnih čolnov, ki si prizadevajo, da bežijo iz nesrečnega mesta, kjer je smrt imela baš tako bogato pojedino.

Malo moških, ki so prišli v rešilne čolne, prevzame od mornarjev vesla, ker so bili utrujeni. Počasni se bližajo obrežju, ki je tako daleč daleč od njih. Mehke roke, ki niso imele nikdar kaj teškega vosti ali držati, držijo vesla. Sedem dolgih ur so tako plovili po morju, igrača valovom, vseč med življenjem in smrtjo. Konečno se prikaže na obzorju majhen oblček. Bil je to dim, ki je prihajal iz dimnika ladije Carpathia. Divji kriki zadoni iz ustnje potnikov, ki pa kmalu potone. Trajalo je eno celo uro, predno je prišla Carpathia bližje. Ta ura se je zdelo potnikom večnost. Konečno pripluje prvi rešilni čoln. Ženske, ki niso nikdar poznale nevarnosti so vlečene na krov tuje ladije.

Tam popadajo v omedlevico. Mnogo jih je napol nagih, mnogo umirajočih. Potniki Carpathie pa divje kričijo in ploskajo rešenim ljudem.

Ocean je dobil veliko žrtev. Udove in otroci, sirote se bližajo New Yorku, v spominih s prikrajšajo oceanske globočine, ki se ne ho dala nikdar obrisati, ki se pozabi samo s smrtjo.

Nekaj besedij o kapitanu, ki je vozil nesrečno ladijo. Imenuje se Edward John Smith. Utonil je zajedno s svojo ladijo. Bil je admiral od brodovja White Star Line, pogumen, izkušen, ki ne bi šel nikdar s svoje ladije, dokler ne bi bil rešen zadnji potnik. V službi pri kompaniji je bil 38 let. Ni še minilo leto, ko je bil kapitan na ladiji Olympic, in pod njegovim vodstvom, bi se skoraj zgodila enaka nesreča. Vendar je bil pri kompaniji tako dobro zapisan, da so mu poverili vodstvo "Titanica", kakor hitro je bil gotov. Mornarji so stresali s svojimi glavami. Morska sreča kapitanu Smithu ni mila. Že ko je zavozil z novo ladijo iz pristanišča, je le za las manjkalo, da ni zadel v ladijo "New York", in obe bi se razbili. Kapitan Smith je imel tudi prej že dve nezgodi. Sedaj se je zajedno pogubil z največjo ladijo na svetu, ki je bila izročena njegovi oskrbi. Žena in hči pričakujeta poročilo od njega v Liverpoolu na Angleškem, katerih pa nikdar ne bodete dobili, ker stari kapitan počiva globoko v morju.

Predsednik Taft je globoko užalosten, ker je zgubil svojega dolgoletnega prijatelja in osebnega pobočnika, majorja Archibalda Butt. Tudi on je med mrtvimi. Nadalje so se nahajali na ladiji najbogatejši možje na svetu, ki so morali

val v morako globočino. Nezapopadljivo in neizmerno bogastvo je bilo zastopano na Titanicu. Na ladiji je bilo šest moških, katerih vsak je lastnik premoženja, ki šteje nad sto milijonov dolarjev, in premoženje, ki so ga bogatini zastopali na potopljeni ladiji, se lahko čeni blizu en tisoč milijonov dolarjev.

Najbogatejši je bil John Jacob Astor, vreden \$200.000.000 Astor se je s svojo nevesto vrátil iz Egipta, in znan je po svojih dogodkih, ki sivi lauskega leta, ko je z veliko težavo dobil duhovna, ki ga je poročil. Nevesta se je resila, a on je mrtev. Drugi je bil Benjamin Guggenheim, silno bogat mož, katerega premoženje, cenijo nad sto milijonov dolarjev. On je predsednik več kompanij in trustov. Dalje je utonil Geo. Weidener, milijonar iz Philadelphije, ki je vreden petdeset milijonov. Izidor Strauss iz New Yorka, vreden ravno toliko. On je direktor raznih bank, trustov in dohodelnih družb. Pet drugih ljudi je bilo vrednih vsak najmanj petindvajset milijonov dolarjev. Med drugimi mrtvimi je tudi Washington Roebling, znan po Ameriki kot arhitekt, ki je naredil brooklynski most.

Na ladiji je bilo le kakih 400 potnikov tretjega razreda, ker je vožnja na njem draga. Nekaj izmed njih je rešenih. Petinajst najbogatejših žen v New Yorku se je združilo ter bodejo pomagale potnikom tretjega razreda, kolikor jih bodoje pripeljali v New York. Dalje jim bodoje dali vso denarno pomoč in druga olajšila.

Predsednik Taft je poslal nasproti ladiji Carpathiji, ki vozi rešene v New York dve križarke, da ste ji v pomoč. Tudi je odplula posebna ladija v bližino potopljenega Titanica, da se kaj reši in pomaga, če ni vse prepozno.

Parnik Olympic je odplul naprej proti Evropi. Poročal je, da je rešeni vseh skupaj 670 oseb. Vsi mornarji s kapitanom so našli smrt v vodi.

Natančno število mrtvij, kakor je v sredo jutraj kontinuirna naznanila, znaša 1512. Vseh ljudi skupaj na Titanicu je bilo 2338, torej bi jih moralo biti rešenih 846. Nihče ne ve, če ima še katere druga ladija kaj rešenih na krovu. Carpathia je vzel vse, kar je mogla dobiti. Na pomoč sta prišla parnika Virginian in Parisian ter nekaj drugih, toda vsi še poročajo, da do danes niso mogli dobiti nobenih ponesrečenih potnikov. Poročila iz brezzičnega urada so jako suha in zmedena.

Kolikor se sedaj ve, je rešenih 69 moških, 243 žensk in 16 otrok, skupaj 328. Ostalih 540, ki so baje tudi rešeni, ni nikjer na listi zapisanih z imeni. Rešenih mora biti tudi kakih sto mornarjev, ki so vodili rešilne čolne. Poročila tudi govore o železni disciplini, ki je vladala na ladiji. Nobeden mornar se ni sili k rešilnim čolnom. Močnejši mornarji so rivali svoje slabše tovaršve v rešilne čolne, dočim so sami ostali mirni, previdni in smrti zročni v oči, s svojim kapitanom. "Potapljammo se z glavno navzdol. Naložili smo vse rešilne čolne z ženskami in otroci." To je bilo zadnje poročilo, ki so ga poslali junaški mornarji med svet. Pa tudi potniki so bili galantni in srečni. Milijonarji, arhitekti, visoki častniki, učenci ki so se umikali slabo oblečeni, revni kmetčki ženi iz Evrope, ki je šla s svojimi kričječimi otroci na ladijo. Nihče se ni silil naprej, ženske in otroci so imele vso prednost.

Kapitan ladije Carpathia poročča, da mora le počasi naprej, radi silne množine ledu, ki je zbran okoli njegove ladije. Pričakuje se ga v New York v petek jutraj, in tedaj se bo šele natančno zvedelo, kako grozna je bila smrt na morskem velikanu.

Kdor se spominja potopljenega francoskega parnika Bourgogne, leta 1898, ko je tudi kakih 40 Slovencev utonilo, med njimi župnik iz Calumeta, Rev. Hodnik, je tedaj bral, da so se ljudje iz nesrečne ladije držali v svojih rešilnih posvilih cele dnuj nad vodo. De-

set dnij po nesreči so poslali posebno ladijo na lice mesta, ki je dobila še nad sto trupelj, ki so plavala nad vodo, seveda mrtva. White Star kompanija je sedaj najela posebno kabelsko ladijo, ki je že odplula na lice nesreče in bo iskala za trupli. Ta ladija bo tudi poiskala Titanic, oziroma se natančno preučevala, kako je prišlo do nesreče. Mogoče, da njeni vrhovi se vedno širle iz vode. Mornarji pravijo, da globočina vode na onem mestu, kjer se je Titanic potopil, znaša eno ali dve milje. Titanic se ne bi mogel potopiti, če bi bil udarjen samo ob strani. Dobiti je moral poskodbo prav na dnu, da je voda lahko udrla v vse prostore veličanskega orjaka naenkraj.

Druga poročila zopet pravijo, da je kapitan Smith vozil preveč po severni poti. Ladije, ki plovejo iz Evrope v Ameriko imajo dve poti. Eno rabijo v poletju in jeseni, drugo pa po zimi in spomladi. Letna pot, ki vodi bolj severno, je krajša od zimske, toda tudi veliko bolj nevarna. Namesto da bi kapitan Smith vozil po zimski poti bolj južno po Atlantiku, si je zbral nevarno severno pot, da bi prišel čimprej v New York, ker je hotel pokazati, da je Titanic morskala palača, objednem pa tudi zelo hitra ladija.

Največji udarec za Titanica pa je bilo dejstvo, ker ladija ni imela dovolj rešilnih čolnov. Če bi bilo slednjih dovolj, tedaj bi bili vsi potniki rešeni. Toda komaj za tretino navzočih ljudi je bilo dovolj prostora na rešilnih čolnih. Drugi so morali čakati večjih ladij, da pridejo na pomoč. Ta je prišla prepozno, in tako so našli žalostno smrt.

Največja žalost vlada v Southamptonu, na Angleškem, kjer je 95 odstotkov vseh mornarjev na Titanicu doma. Ena ulica v mestu, kjer so zgubili v vsaki hiši enega prebivalca. K mestnemu županu je prišlo stotimre in tisoče žen, bratov, Nadaljevanje na 3. strani.

"Feeling Better Already Thank You!"

Srečen sem, ker sem poslušal vaš svet in se zdravil z **Dr. Richterjevimi Pain-Expellerjem.**

Ozdravel me je bolečin v grlu in krizu, da ne počutim sedaj čisto zdravega. Vsaka družina bi ga morala imeti. Čuvajte se ponaredb. 25 in 50 c. steklenice.

F. AD. RICHTER & CO., 215 Pearl Street, New York, N.Y.
 Dr. Richterjevo Ortopedsko Pilulo olajšajo. (25c. ali 50c.)

Poceni, čisto, pripravno!

Ali rabite plin v vaši hiši? Če veste, kako dela prihrani. Vi veste, kako hitro in lahko vam da gorkoto in luč. Vi veste, kako malo velja za udobnost, ki jo dobite.

Rabite plin.

Pomislite, kaj pomeni, če nimate ognja jutraj, če vam treba drv sekati, ne premorega nositi in spela čistiti. Vaša plinovica in luč deluje popolnoma če prileže, ker enko — ni treba zamude. Ugasnete s potiskom prsta.

Pridite v naš urad in pogledjte, kaj more plin narediti v svoji zadovoljnost.

The East Ohio Gas Co.
 Masonic Temple Building, 1447 East 6th Street.

Čudna slabost.

Nekatere osebe so podvržene napadom čutilnih slabostij, katerih vzrok si nikakor ne morejo raztolmačiti. Ta slabost se naenkraj, brez svarila ter naredi ljudje nesposobne za delo, trudne in spane. Ta slabost je ponajveč krat posledica nerada prebavljalnih organov. Tako je želodec bolan, jetra ali odvajalni organi, mogoče je slaba kri, slabševci. Take osebe mnogokrat poskušajo razna zdravila, kakor piplue, dekati, močne likerje, toda brez vsakega uspeha. Oni potrebujejo ono izvršno zdravilo, ki deluje na vseh prebavljalnih organih.

Očisti celo telo in daj moč celotnemu telesu. Daje bogato kri in regulira sistem.

To zdravilo, katero lahko rabijo vsi družine in katero bi morali rabiti v vseh slučajih, ko se ne počutite dobro, dobro znano.

Trinerjevo Ameriško GRENKO VINO.

To naravno zdravilo je narejeno iz glavnih zelišč in rudečega vina, ima obširno polje delavnosti, ker ima tako veličavno moč pri nerednosti prebavljalnih organov, ki so podlaga zdravca telesa. To zdravilo bi morali rabiti pri:

Želodčnih boleznih in odvajnih organov,
 zaprtju in njegovih posledicah,
 ponovnih glavobolov,
 revmatskih napadov,
 nevrlogiji in nervoznosti,
 mnogih ženskih boleznih,
 koliki in krkih,
 napetju in bruhanju.

in v vseh takih boleznih, kjer čutite zgubo moči in kjer se ponavlja slabost telesa. Po lekarnah.

JOSIP TRINER,
 Importer in exporter.
 1333-9 S. Ashland Ave. CHICAGO, ILL.

Pozor Slovenci v Chicagu!

NA VELIKO
dramatično predstavo

"Rokovnjaci"

ki jo priredi

Sl. M. S. Pod. dr. "Danica"
V NEDELJO, 28. APRILA

Začetek ob 2. popoldne.

VRŠI SE V NARODNI DVORANI,
vocal Centre ave. in 18. cesti.

Vstopnica 75, 50, 35c. - Za otroke 20 centov.

Vabimo vse rojake na to predstavo, ki je edina v tej sezoni. Ker je igra popoldne, vabimo rojake tudi iz sosednjih mest

ODBOR.

pa oblast izsledila ter po dokončanem poizvedovanju na dva meseca zapora, se je Zore kazni z begom odtegnil. Fant je nepoboljšljiv. Kam se je Zore podal, se ve ne ve.

Krvav pretep zaradi žganja. Nedavno so popivali dvarji Jernej in Jakob Kunčič, Jernej Novak in Jozef Košir v Mojstrani pri Mariji Babič. Ker na Novakov poziv ni hotel Jernej Kunčič več plačati za žganje, sta šla Novak in Košir na prosto. Tu je povedal Novak Koširju, da hoče Jerneja Kunčiča napasti in ga prosil, naj mu posodi svoj nož, kar je ta tudi storil. Nato se je postavil Novak pred večna vrata ter poklical Kunčiča ven. Komaj pa je ta prestopil prag, zadal mu je Novak tri sunke z nožem v levo stran prsi, z drugim sunkom ga je ranil na levi nadlehti. Novak se je zagovarjal s početka s pijanostjo, kasneje pa krivdo priznal. Obsojen je bil na osem mesecev, Košir pa zato, ker mu je nož posodil, na tri mesece ječe.

Umrla je 4. aprila ob pol 6. uri popoldne gospa Marija Zalaznik, soproga slašičarnarja Jakoba Zalaznika v Ljubljani.

Naša tiskarna je slovenska tiskarna.

Mali oglasi.

VABILO

na veliko plesno veselico, v soboto, 20. aprila, 1912 društva W. O. W. Oak Camp, št. 159 in v nedeljo 21. aprila na veselico Slovaškega društva, ki se vrši v Grdinovi dvorani. Za dobro zabavo, pijačo in priglaske bo vse dobro prekrbljeno. Odbor.

KJE JE Jakob Čemza? Pred kratkim je odpotoval v West Virginijo in je zapustil precej dolgog, posebno na hrani. Rojaki se svariijo pred njim. Kdor ve za njegov naslov, naj mi ga naznani. Jos. Zupan, 996 E. 61. St. Cleveland, Ohio. (33)

Išče se soba s hrano vred. Natančneje se poizve v našem uredništvu. (34)

Evropski način zdravljenja boleznij.

Zdravljenje kroničnih boleznij, krvi, strupa, revmatizma, živčnih boleznij, nezmožnosti za spanje, zaprtje, oslabelega človeškega telesa, nosnega katarja, katarja v grlu, zdravljenje v grlu, zdravljenje pljuč, želodeca in drugih boleznij, se vrši v našem uradu s pomočjo karlovških električnih kopelji, elektro-magneta, z vdihavanjem ozona, vibriranjem, X žarki in z vsemi drugimi metodami ki se rabijo v slavnem karlovškem zavodu, kakor tudi v kopalnicah v Emsu, Nauheimu in Francovih kopeljih, kakor je priporočal profesor Riter von Bauer v Monakovem in profesor L. Thomas, Hofrath v Trebingu. Vse to zdravljenje dobite pri

Dr. L. E. SIEGELSTEIN

308 Permanent Bldg.,
746 Euclid ave.

Uradne ure: od 9. zjutraj do 4. popoldne, ob nedeljah od 10 do 12.

Fantje se sprejmejo na dobro stanovanje prav po nizkih cenah. Vprašajte pri Mrs. Mary Suštaršič, 6218 St. Clair ave. (33)

Hiše naprodaj.

Naprodaj dve hiši, ena 10 sob in ena 8 sob, na 1064 E. 61 St. Jako poceni. Lot 58x150.

Hiša 5 sob na 61. cesti blizu St. Clair. Lot 30x160 in dvorišče. Cena samo \$1800.

Hiša, 6 sob, lot 30x150, cena \$2300.

Hiša, 13 sob, za 4 družine lot 30x150. Hlev za 4 konje. \$3200

Tri hiše na St. Clair ave s prodajalnami in ena hiša zadaj, lot 60x165. Samo \$14.500.

Hiša, lot 30x120, samo \$1800.

Hiša, lot 30x130, samo \$2000.

Vse hiše v naši okolici. Poizve se pri August Kausek, 6202 St. Clair ave. Tel Princeton 3037 R. (37)

ZDRAVILA.

Kada kupujete zdravila, morate najprvo gledati na čistost zdravila so čista ali nečista, zanesljiva ali ne, srednje potiti ni. Nikar ne riskirajte: Naša zdravila so najboljša, kar jih more denar in pamet producirati. Naše cene niso višje kot jih plačujete za slabša zdravila. Naša posebnost je izdelovanje zdravniških predpisov in samo najboljša zdravila prodajamo našim odjemalcem. **H. GUENTHER, lekarnar, Addison Rd. in St. Clair.**

KJT JE Martin Gramec iz župnije Čatež. Pred 7. leti je bil v Clevelandu. Ako kdo rojakov ve za njegovo dosedanje bivanje ali v slučaju smrti, kje je umrl, naj blagovoli sporočiti družbi sv. Rafaela, 123 E. 2nd St. New York, N. Y. Za vsako sporočilo se zahvalujemo. (32)

Kdor hoče imeti kaj drv in drugega lesa, lahko dobi kolikor hoče popolnoma zastonj na Hamilton ave med 41 in 43. cesto. (32)

Hiša za dve družini naprodaj, 5 sob spodaj in zgorej. Plin in elektrika. Velika peč v kleti. Lot 40x135. Cena \$3150.00. Vprašajte na 4323 Bucyrus av. South Brooklyn, City. v prvem nadstropju. (32)

Dobra služkinja dobi takoj delo za domačo opravilo. Oglasi se naj pri Jos. Zalokarju 899 Addison Rd. (34)

Slovenska žena išče službo za za hišno delo. Kdor kaj potrebuje na jse oglasi pri G. Boston, 6010 St. Clair ave. (32)

Soba se odda v najem za spat in dve drugi sobi v rent. Vprašajte na 6121 St. Clair ave. (33)

Radi odpotovanja v Florido se prodaja jako poceni polištv. Slednje mora biti prodano do 15. tega meseca. Vprašajte na 6018 Glass ave. Odda se tudi stanovanje in najem.

ZENEKE IN DEKLETA POZORI!

Ker sem dobil nad 300 friskih, čisto volnenih in jako fino izdelanih kikelj v različnih barvah in številkah, za katere morate povsod plačati \$5.50 do \$6.00, jih dobite sedaj pri meni do Velike noči za posebno znižano ceno \$3.65. Torej ne prenažite se in počakajte, dokler vam jih prinesem na dom, ali mi pa pošljite vaš naslov, da se pri vas oglašim. Se najtopleje priporočam.

Beno Leustig,
6426 St. Clair ave.

Vsako

ki pošlje znamko za en cent na Cunard Steamship Co. Ltd. 21 State St. New York, ali cor. Dearborn in Randolph St., ali Metropolitan Bldg. Minneapolis, Minn. dobi krasno knjžico, kjer so koristni nauki za potnike, kakor tudi slike kranjskih, štajerskih in primorskih krajev ter od Avstrije sploh. (33)

Najnovejše za rojake

Jedini naš rojak v Ameriki je dobil priznanje od vlade iz Washingtona, da ima najboljša zdravila kakršnih še ni bilo. Alpen tinktura, od katere v 3 dneh prenehajo lasje izpadati in v 6 tednih lepi, gosti lasje popolnoma zrastejo in ne bodo več izpadali in ne siveli. Alpen pomada, od katere moškim v 6 tednih krasni brki in brada popolnoma zrastejo in ne bodo odpadli in ne siveli. Revmatizem, kostibolj, trganje v rokah nogah in križcah, vam v 4 dneh popolnoma odpravim. Vskovrstne rane opekline kurja očesa, bradovice, potne noge, ozeblina in vse druge slične bolezni se pri meni hitro ozdravijo. Cenik pošljem zastonj ali pa pridite osebno.

JAKOB WACHČIČ,
1022 E. 64 Street.
CLEVELAND, OHIO.

Če bi vedeli?

Koliko snovi za vsakovrstne bolezni imate v svojih ustih, če imate slabe zobe! Priti morate k meni takoj. Snovi za bolezni, slednje čimdalje bolj razširjajo, kakor uničuje črv jabolko. Če niso vaši zobje v dobrem položaju, požirate vselej, kadardar uživete hrano, del vaših zob. Ali ni to lepo? Mi zdravimo zobe brez bolečin in vam dajemo nove zobe brez plošč. Naše cene so najnižje in delo ter material najboljši. Preiskava zastonj. Govorimo različne jezike. Ženska postrežba. Odprto zvečer. Vprašajte soseda.

RED CROSS, zobozdravniki.

6426 St. Clair ave. vogal Addison Rd., I. nadstropje.

Avstro - Amerikanska ČRTA.

Najpripravnejša in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate.

Regularna vožnja med New Yorkom, Trstom in Reko.

Brzi poštni in novi parobrodi na dva vikajca.

Cesar Fran Josip I. odpelje prvi iz New Yorka 15. junija '12.

Vai parniki imajo brezžični brzojav, električno razsvetljavo in so moderno urejeni. — Hrana je domača. — Mornarji in zdravniki govoriijo slovensko in hrvaško.

Za nadaljne informacije, cene in vozne listke obrnite se na naše zastopnike ali pa na:

PHILPS BROS. & Co.

San't Ag's, 2 Washington St., New York

MATIJA SKENDER

Slovenski in Hrvatski javni notar za Ameriko in stari kraj.

Sprejema tožbe — Zagovarja in tolmači na sod. jih. — Zadržava in listirja odskočine od kompanij za ponesrečene pri delu. — Dela v oblasti. Kupoprodajne pogodbe, prodaje in oprost. ter. voj. k. l. z. dolžna pisma. itd. listirja dolgove tukaj in v starem kraju. — Izvršuje vsa v notarsko etrsko spadajoča dela. Cene vedno zmerno. — Svoji k svojemu!

5241 Butler St. Pittsburgh, Pa.

BELL PHONE 7-R FISK

J. S. Jablonski,

SLOVENSKI FOTOGRAF.

6122 ST. CLAIR AVE. N. E.

Izdeluje slike za ženitbe in družinske slike, otroške slike, po najnovejši modi in po nizkih cenah. Za \$3.00 vrednosti slik (en ducat), naredimo eno veliko sliko v naravni velikosti zastonj. Vse delo je garantirano.

Vi se bodeite čudili

kako velike koristi za človeško zdravje je

Father Kneipovo grenko vino

To grenko vino je eno najboljših, kar jih je bilo dosedaj narejeno. To grenko vino je narejeno iz najboljših gorskih zelšč in korenin, raditga najboljše zdravilo za notranje bolezni. Ne bodemo nadalje govorili o tem vinu, ker kdor ga bo poskusil, se bo sam prepričal o njega pristnosti.

Zahtevajte Kneipa!

katerega dobite po najboljših lekarnah in gostilnah. Varujte se ponarejanja. Pravo Kneipovo grenko vino ima na vsaki steklenici natisnjeno sliko, kakor jo vidite tukaj zgorej. Ako ga vaš gostilničar ali lekarnar še nima v zalogi, pišite nam, ker smo mi edini glavni založniki in razprodajalci Kneipovega vina.

Prva Slovenska družba

THE OHIO BRANDY DISTILLING CO.

6102-04 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

DOMAČE VINO!

Naprodaj imam veliko zalogo doma narejenega vsakovrstnega čistega vina. Prodajam ga doma in tudi pošiljam na vse strani Zedinjenih držav. Vsa naročila izvršim hitro in točno. Vsem rojakom se priporočam za obilna naročila.

M. SKEBE, 960 Ivanhoe Rd. 5 Points, Collinwood, Ohio

JOHN GORNIK, SLOVENSKI KROJAC

6105 St. Clair Ave. Priporočam se vsem rojakom v nakup lepih, modernih in trpežnih spomladan in letne obleke ter suknjev. Prodajam obleke po meri in že narejene. Priporočam se slavni družstvom v naravo uniform in izvršujem vse druga krojaška naročila. Priporočam tudi svoje velike zaloge vseh možkih potrebščin.

EDINI ZALOŽNIK VSEH SOKOLSKIH POTREBŠČIN. Tel. Princeton 2402 W. SVOJ K SVOJIM!

OTROČARJE NI OTINAVZV N PIPROČILO

Kakor vsako leto, tako sem tudi letos za praznike in za druge prilike pripravil dosti suhega mesa, žolodcev in klobas. Imam tudi mnogo suhega špeha za spomlad. Katerega kaj v prsih boli, naj se pri meni zglaš, in mu bo kmalu odleglo. Priporočam se vsem Slovincem in Hrvatom.

Cene primerne, postrežba dobra.

Anton Bašca,

1016 EAST 61st STREET

Puebla - zaklad Inkov!

Historično politični roman.

spisal Sir John Retcliffe;

za Clev. Ameriko prevedil L. J. P.

"Ventre saint Gris, poročnik Munjez!" reče grof s smehom. "Priznati inorom, da ste spreten in liter mož. Kakor čujem je načelnik težakov, ki je spadal med naše nasprotnike, mrtev?"

"Tako je, ekseleuca. In za druga težakov me je baš počastila z načelništvom."

"In kaj bodele vi naredili?"

"Posel prevzamem za štiriindvajset ur, in vem, da v tem času vaši ekseleuci lahko precej dobrega storim, in skrbel bom tudi, da bo za mojega naslednika izvoljen pravi mož, če me misli ekseleuca pošteno nagraditi."

"Kaj zahtevate, senor?"

"Čast imam vam povedati, jaz mislim, da bi mi mesto poveljnika trdnjave v fortu Guajmas pristojalo, če bi imel zraven še dober naslov."

Vsa smešnost in nečimurnost je odsevala iz teh besed Meksikanca. Seveda, pri pogostih vstajah v južnih republikah poganjajo nove vojaške časti kakor gobe iz zemlje, in kdor je bil danes težak, je jutri že lahko polkovnik s svetlo uniformo.

"Dobro, dobro," reče grof z nasmehom, "jaz mislim, da vaša želja ni preveč obširna. Predvsem pa moramo imeti mi najprvo to moč, da lahko imenujemo poveljnika trdnjav; da, saj celo trdnjava ni naša, kjer hočete biti poveljnik."

"Vaša ekseleuca dobi trdnjavo v roko, kadar želi. V njej imam važne zveze."

"Ali smem vprašati, kakšne?"

"Ah, senor general, gotovo! Jaz ljubim bčer sarženta Pe-reza in ona mene zopet ljubi."

Grof se silno zasmeje. "Kaj važna, gospod poročnik, vsa vaša zveza obstoji v ženski kiki?"

Vredni poročnik in načelnik pa si v vsem miru zvrtil svalčico. "Oprostite, ekseleuca, kiki je so najboljše zaveznice, ki jih moremo imeti. Kiki je so povzročile še mnogo drugih važnih del. Toda, senor, priznati vam moram, da je onih sto zlatnikov, katere ste mi včeraj izročili, popolnoma zgini- ni iz mojega žepa, in neki lopovski rudač mi je celo ukradel revolver."

"To zgubo nadomestimo," odvrne grof. "Razumem tudi, jutri kot načelnik težakov, ne smete skopariti, torej je tu- dobiti dovolj časa. Kot doma- činu mu vročina ni mnogo škodila, in ko se je s številnim spremstvom okoli poldne bli- žal Guajmasu, je bil čvrst in vesel, in bolj podoben hudob- ni opici, ki se veseli na pogled izmučene in razgrete čete, ki je morala cele ure na vročem solncu pričakovati njegovega prihoda. Toda v tem slučaju se je grdo zmotil."

Grof je prav dobro poznal hudobijo, katero je povzročil guverner, ker je določil čas ob- iska ravno opoldne, in dobil je tudi sredstvo, kako naj pomaga tej hudobiji. Že v zgodnji ju- tranji uri so se morali člani ekspedicije zbrati na določe- nem prostoru, kjer se je vsa- demu določilo njegovo mesto. Vajo so potem še parkrat po-

bedasta misel v glavo, da bi rad postal guverner države So- nore, tedaj ga bode mo seveda imenovali poveljnikom trdnja- ve. Potem ste vsaj lahko pre- pričani, da imate dobrega za- veznika, na katerega se lahko zanesete. Če pa to ne bo šlo, pa ga postavim jaz za nad- zornika ene izmed mojih ha- ciend. In sedaj, lahko reče sin moj! Jutrnji dan bo odločil, če bo moj vnuk nosil krono indijanskih cesarjev Inkov."

Potem pa seže Francozu v roko, ki molče gleda za njim. Zadnje besede haciendera so povzročile, da je vstala v srcu Francoza čudovita fantazija, ki je bila proti željam poročnika Munjeza kakor divji vihar proti prijetnem vetru.

Poročilo, kaj se je zgodilo v Guajmas, je prispelo še isti večer v glavno mesto San Jo- se: seveda je poročilo govo- rilo, da so člani ekspedicije na- padli skladišče in naredili vse nemire. Vse to se je govorilo samo radi tega, da se je ljud- stvo proti ekspediciji bolj raz- burilo.

Guverner Juarez je določil kot uro pregleda sonorske ek- pedicije ravno opoldne, ko je pritiskala največja vročina; to pa radi tega, da bi ljudi še bolj mučil, in ker si je hotel do- biti dovolj časa. Kot doma- činu mu vročina ni mnogo škodila, in ko se je s številnim spremstvom okoli poldne bli- žal Guajmasu, je bil čvrst in vesel, in bolj podoben hudob- ni opici, ki se veseli na pogled izmučene in razgrete čete, ki je morala cele ure na vročem solncu pričakovati njegovega prihoda. Toda v tem slučaju se je grdo zmotil."

Grof je prav dobro poznal hudobijo, katero je povzročil guverner, ker je določil čas ob- iska ravno opoldne, in dobil je tudi sredstvo, kako naj pomaga tej hudobiji. Že v zgodnji ju- tranji uri so se morali člani ekspedicije zbrati na določe- nem prostoru, kjer se je vsa- demu določilo njegovo mesto. Vajo so potem še parkrat po-

novili, nakar je grof odpustil vse moše in jim naročil, naj se šele na dano znamenje zberejo. V sredini velikega prostora so postavili šotor in v njem je stala miza z okrepčili za guver- nerja. Blizu tega šotora je dal grof postaviti drugega, in v ospredju oba topova, katere je pripeljal s seboj iz San Fran- cisca. Vse mesto se je svečano obklopo in pričakovalo parade. Posamezne hiše so se okrasile in razobesile zastave.

Napredka trdnjave je prikora- kala na dan že pred dvema uron- a, in se postavila deloma na obzidju, ena stotinja je pa vzela prostor na javnem trgu. Pokazalo se je, da je bila po- sadka od včeraj pomnožena, ter je bilo sedaj v trdnjavi nad 200 mož. Hudobija guverner- ja je pa sedaj padla na nje- gove lastne vojake, ki so mo- rali cele dve ure stati na zgo- čem solncu; kleli in pridušal- so se, da bi se guverner takoj skrnil, če bi jih slišal. Konečno pa naznanil strel iz trdnjavske- ga topa, da se bliža guverner in njegovo spremstvo. Slednje je obstajalo iz stotnije dragon- cev, kakih 75 mož, katerih del bi moral grofa spremljevati do indijanske meje.

Naprej jaha polovica drago- narjev, med njimi dvajset trobentačev. Za njimi jezdi gu- verner, in konec tvori druga polovica dragoncev. Slednji so bili najboljši meksikanski vo- jaki.

Ko je pa zagrmel strel iz topa, je vsakdo lahko opazil, kako je spustila ladija "Naja- da" v pristanišču majhen čol- nič v morje, ki se je z močnim oboženim moštvom bližal ob- režju.

Toda gospoda konde, ali ve- likega tigrolovca, kakor so ga ljudje imenovali ni bilo še ni- kjer na izpregled. Pričakovali so, da pride oblečen v sijajno vojaško opravo in ljudje so že mislili, koliko vojaških sve- čanosti se jim bo pri tem nu- dilo. Čudno pa je bilo, ker lju- dje od zjutraj, ko je grof raz- pustil svoje moštvo, niso vide- li niti njega niti njegovih lju-

di. Vrata don Estevanovega stanovanja, kjer so stanovali, so bila zaprta, da celo konj ni bilo nikjer videti, pa bi mo- rali člani ekspedicije vendar ja- hat grofu nasproti. To je Ju- arez tudi pričakoval, ker je spotoma neprestano gledal proti mestu, ali se bliža kaka četa jezdecev. Konečno pa za- pove, da njegovo spremstvo obstoji pred vhodom v mesto.

Toda dasi so njegovi troben- tači trobili, da so jih bolega us- ta, nikogar ni bilo od nikjer. Guverner se je moral torej te- mnega ob aza odločiti, da ja- ha naprej. Njegovo začudenje pa še bolj naraste, ko pride na javni trg v mestu in tam pač opazi stotnijo vojakov iz trdn- jave, toda nobenega grofa in njegovih ljudi.

"Karžo," reče proti svoje- mu pobočniku, "jaz mislim, da hoče ta lopovski Francoz za- ničevati moja povelja, ali pa je že s svojo bando odnesel šila in kopita."

"To bi bilo najbolje, kar bi mogel narediti," odvrne po- bočnik, toda zdi se mi, da on ni mož za to. In glejte ekse- lenca, tam iz hiše Španca, ka- terega naj Bog prekolne pride nekdo."

In v resnici so se v onem trenutku, ko je dospel guver- ner na javni prostor, odprla vrata hacienderove hiše, in ven je stopil grof s svojimi častni- ki, spremljan od haciendera in več njegovih prijateljev. Tako koraka naprej proti trgu, kjer so služabniki don Estevana pri- pravili za slednjega nekaj ok- repčil v posebnem šotoru. Tu grof počaka in zdelo se je, da želi, da pride guverner bli- žje.

V začudenje vseh po grof ni nosil polkovniške vojaške uni- forme, kakor so pričakovan, pač pa je bil oblečen v na- vadno trapersko ali lovsko o- bleko. Imel je usnjeno srajco, za pasom revolver in indijanski nož, visoke ježne čevlje iz be- le srnjine kože s teškimi meksikanskimi ostrogami. Ob stra- ni mu visi lovška torba in rog za smodnik, preko prsi mu pa

je visela izvrstna puška. Eno- ko kakor njih, vlnik so bili tudi častniki opremljeni. Dasi so ljudje kaj bolj vajnega pričakovali, vendar so pri po- gledu na grofa zatoneli glasni živijo-klici.

Guverner se vzgine v ust- nice, in ko zapove svojemu po-

bočniku, da se postavijo dra- gonci v red z drugimi vojaki, jaha s svojimi spremljevalci proti šotoru.

Grof stopi tri korake naprej in pričakuje pred šotorom pr- vega uradnika v državi Sonori

Dalje prihodnjč.

Naznanilo.

Všen znancem in prijateljem naznanjava, da ima- va še več vrst pravega naravnega vina iz Euclid bre- gov, kjer raste najboljše grozdje, iz katerega se dela najboljše vino. Pošiljava vino po vsch Zjed. državah po sledečih cenah:

Navadno rudeče vino.....	45¢ galona
Catawba belo vino.....	55¢ galona
Anaigat belo vino.....	55¢ galona
Delaware belo vino.....	\$1.00 galona
Salem in Aibt.....	\$1.00 galona

Pri večjem naročilu damo popust. Za naročila izpod 25 galon je vino dražje. Posodo in vožnjo plača vsak sam. Za obilna naročila se priporočata

MIHAEL JALOVEC & JOHN JERSE
6424 Spilker ave. N.E. Cleveland, Ohio
Tel. Cuy. Princeton 2723 W

JOSIP ŽELE, SLOVENSKI POGREB- NIK IN TRGOVEC.

Priporoča se slovenskemu občinstvu, da ga poseti ob vsaki priliki. Pogrebni zavod je izvrstno preskrbljen z naj- inejšo opravo in finimi kočijami. Zaloga pohištva, želez- nine, posode, barve stekla itd. Odprto noč in dan.

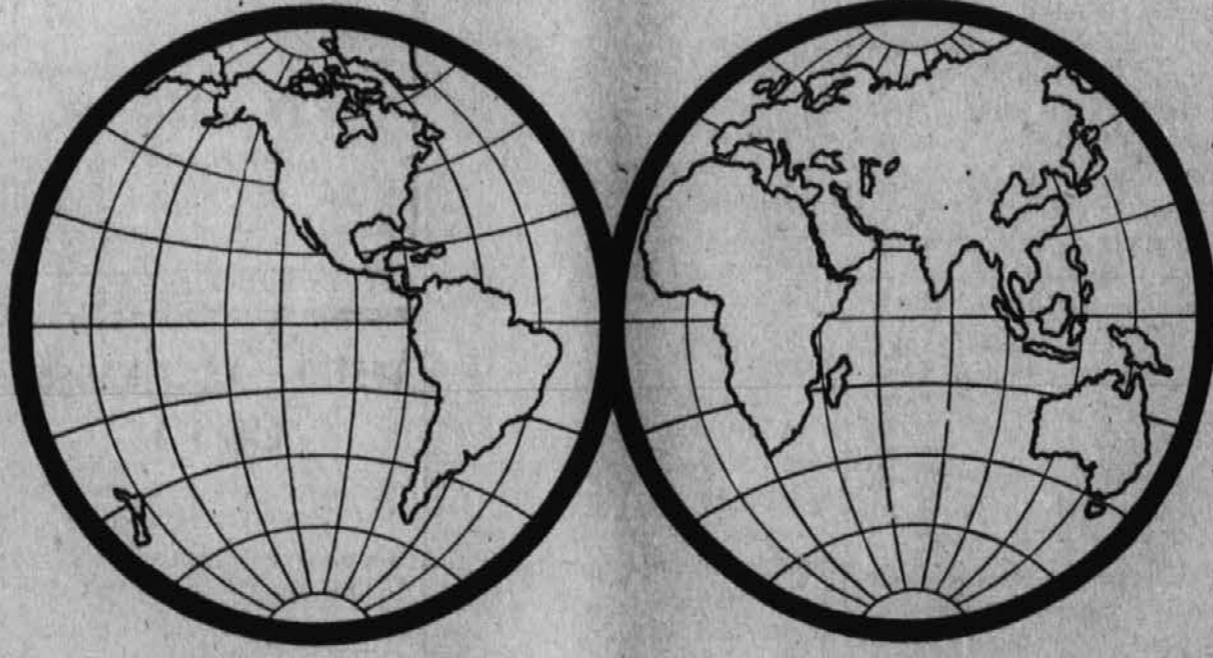
JOSIP ŽELE, 6108 ST. CLAIR AVE

Največja slovenska trgovina

Razdeljena v dva dela in v polni preskrbljena. Trgovina za nakup pohištva, orodja, premog, posode, preskrbljena. Mi preskrbujemo naj- pše sprejeme v zadovoljnost ambulance in fine kočije. Trgovina val. Za vsaki slučaj imamo dve Slovencev in slovenskih družtvom. Tel. Princeton 1381. Bell East 1381. **A. Grdi** TRGOVEC in POGREBNIK. 6127 ST. CLAIR AVENUE

HRANITE ZAVITKE FLEISCHMANN'S YEAST HRANITE ZAVITKE.

NAJBOLJŠI ZA VSE LJUDI NA SVETU.

Moška moč prihaja od njegove hrane.

Naš yeast naredi naj- boljši kruh.

Koristne in lepe stvari za vas in igrače za vaše otroke. Vse to lahko dobite zastoj za naše labelne in srebrne zavitke. Zahtevajte katalog. Vprašajte svojega grocerja zanj.

THE FLEISCHMANN COMPANY
2168 East Nineteenth St., Cleveland, Ohio